

Prof Srečko M a r i j a n o v i ć

NAŠICE KROZ 700 GODINA 1229-1929.

Za pristup ekspoziciji u jednom zavičajnom muzeju plan postave mora se osloniti na studijsku obradu historijata dotičnog zavičaja. Malo naših mjesta ima tu tematiku u cijelosti obrađenu, pa čak ni u sistematski obrađenom pregledu. Zato je pojava publikacije koja kompleksno obrađuje tematiku koja je u zadatku ekspozicije jednog muzeja je istovremeno i baza za izradu elaborata za plan postava muzeja. Ranije smo u tom smislu dali prikaz publikacije Udovčić, Travnik vezirski grad, a ovaj prikaz posvećujemo publikaciji Srečka Marijanovića - Našice kroz 700 godina.

Iako se publikacija ograničila na historijski lokalitet Našice od prvog najstarijeg dokumenta koji je direktno vezan za Našice, u uvodnom dijelu u glavnim tezama obrađena je kompleksna tematika geografskog područja zavičaja. Obrađena su ne samo historijska zbivanja nego i nosioci tih zbivanja, uzroci i posljedice, prilike - srednji vijek - Tursko vladanje - Našice 1700-1929 - Dodatak sa obrađenim temama koje su imale i posebno značenje za ovu regiju - Hajduci - Buna seljaka 1755- Prevrat 1918 - Društva, organizacije, političke stranke - Znameniti Našičani (rođeni u Našicama i oni koji su ovdje živjeli i svojim radom zajednici dali svoj obol).

Ova monografija Našica svojim sadržajem je vrlo vrijedna priručna literatura muzejima za analognu obradu. U prvom redu za muzeje u lokalitetima Slavonije, Baranje, Srijema, Vojvodine, regije koje su prošle srodne faze historijskih zbivanja na terenu djelovanja lokalnih odnosno zavičajnih muzeja.

Zainteresirani muzeji u koliko žele ovu publikaciju za svoju biblioteku mogu se obratiti na Zavičajni muzej Našice. Ukupno 134 str. sa znatnim ilustrativnim prilozima u tekstu.

A.B.

ZAŠTITA SPOMENIKA KULTURE SLAVONIJE I BARANJE I PUTEŠ ŠTAMPE

Regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture u Osijeku aktivno je, u protekloj Međunarodnoj godini arhitektonske baštine i u povodu 30 godišnjice zaštite spomenika kulture u Slavoniji, propagirao zaštitu spomenika kulture i putem štampe slavonsko-baranjske regije, što je svakako jedan od, u našoj praksi, rjeđih slučajeva.

Rasprave, izvještaji ili napisi o spomenicima kulture, historijskoj, naučnoj i estetskoj vrijednosti spomenika ili pak urbanističkim cjelinama i njihovim neprijepornim vezama s ambi-

jentom, restauratorskim i konzervatorskim radovima na njima od oslobođenja do danas, pisani su informativno, tečno i sažeto ali ne izostavljajući niti bitne naučne činjenice.

Autor ovih napisa, prof. Milan Balić, historičar umjetnosti u Regionalnom zavodu za zaštitu spomenika kulture u Osijeku, neosporno je poznavalac područja na kome osječki zavod djeluje. U 1975. godini prof. Balić je tako objavio 30 naslova u 12 listova koji izlaze u Slavoniji i Baranji, a napomenimo da su 4 lista tvornička te da je u člancima pisano o osam slavonsko - baranjskih općina; Beli Manastir, Daruvar, Djakovo, Slavonska Požega, Slavonski Brod, Valpovo, Vukovar i Županja. Člancima, kojih navodimo samo naslove, spomenici kulture Slavonije i Baranje postaju bliži širokoj javnosti, a time dakako i njihovo čuvanje, propaganda i sl. izlazi iz uskih okvira muzejsko zavodskih zaštita.

"GLAS SLAVONIJE" dnevni list izlazi u Osijeku

- Spomenici kulture Slavonije i Baranje, I i II dio /Pregled spomeničkog fundusa Slavonije i Baranje, koji je kontinuirano od prahistorije do naših dana/
- Nepochjenjiva vrijednost odluke druga Tita
- Devet nacрта pravilnika Dr Andjele Horvat
- Sa spomenicima kao sa djecom /Osnutak Zavoda za zaštitu spomenika kulture u Osijeku i njegov razvoj/

"BRODSKI LIST" tjednik SSRN općine Sl. Brod

- Veliki broj spomenika kulture na brodskom terenu /U članku je prikazan rad službe zaštite spomenika kulture od NOR-a tj. Odluke o zaštiti i čuvanju kulturnih spomenika i starina, koju je donio 1945.g. drug Tito
- Spomenici kulture Slavonskog Broda /U članku su obrađena dva muzeja i Zbirka Brlić u Sl. Brodu/
- Historijska jezgra Broda i tvrđava spomenici kulture, I i II dio
- Spomenički kompleksi Kontumca i franjevačkog samostana u Slavonskom Brodu
- Kapela svetog Martina kod Lovčića /Člankom je dan historijat, opis, valorizacija ovog romaničkog spomenika sakralne arhitekture, ranogotičke freske i stanje poslije potresa 1964.g./
- Kapela sv. Stjepana kod Glogovice
- Kapela sv. Petra kod Zdenca

"VUKOVARSKE NOVINE", tjednik SSRN Vukovar

- Spomenici kulture općine Vukovar /U članku je dat pregled rada službe zaštite od 1945 do 1948. godine/
- Spomenici kulture općine Vukovar /Zaštita spomenika kulture od 1950.g. dolaskom A.E.Brlića u Gradski muzej Vukovar, njegova 25.godišnja aktivnost/

- Spomenici kulture općine Vukovar /Rad Zavoda za zaštitu spomenika kulture u Osijeku i kasnije Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture u Osijeku/

"DJAKOVAČKI LIST", glasilo SSRN općine Djakovo, izlazi dvaput mjesečno

- Spomenici kulture Djakovštine
- Zaštita spomenika kulture u Djakovštini

"POŽEŠKI LIST", tjednik, glasilo SSRN općine Sl. Požega

- Dva vrijedna spomenika /Dva etnološka spomenika unutar historijske cjeline Sl. Požege/

-- Palača bivše požeške Županije

- Muzej spomenik kulture /Opis, stilske odlike i valorizacija ove kasnobarokne jednokatnice i vrijednosti muzeoloških zbirki koje se čuvaju u zgradi/

-- Ljekarne spomenici kulture

- Vrijedan spomenik /U uvodu članka dato je brojčano stanje spomenika kulture općine Sl. Požega po vrstama a potom podaci o gotičkoj kapeli sv. Mihaila u Ratkovici/

-- Služba zaštite spomenika kulture u Požeškoj kotlini, I, II i III dio

-- Spomenici naše novije povijesti

"VJESNIK KOMUNE", glasilo OKSSRN Daruvar, izlazi jedanput mjesečno

- Spomenici kulture na području općine Daruvar, I, II i III dio

-- Spomenici kulture Slavonije, I, II i III dio

"NOVOSTI", glasilo SSRN vinkovačke komune, tjednik

- Zaštita spomenika kulture na području vinkovačke općine

"NOVOGRADIŠKE NOVINE", organ SSRN Nova Gradiška

- Zaštita spomenika kulture na području općine Nova Gradiška

"BELJE", list udruženog rada PIK-a

- Povijesno kulturni spomenici Baranje /Člankom je dato brojčano stanje nepokretnih spomenika kulture na području općine Beli Manastir, te osnovni podaci sa literaturom za tri baranjska dvorca u Belju, Dardi i Kneževu/

-- Sakralna arhitektura Baranje

"BELIŠĆE", list radne zajednice kombinata "Belišće"

- Spomenici od višestrukog značaja

"KOMBINAT", informativni list PPK "Djuro Salaj" Valpovo

- Spomenici kulture na području općine Valpovo /Člankom je opisano stanje evidencije nepokretnih spomenika na području op-

ćine Valpovo /po vrstama brojčano/ te kratak opis i osnovni podaci sa valorizacijom kasnobarokne obiteljske kuće Burjan/

"ŽUPANJA", list radne zajednice PPK "Županja"

- Zaštitimo spomenike kulture /U članku je dat pregled rada službe zaštite od 1945.g. do 1962.g. tj. do osnutka osječkog zavoda za zaštitu/.

Napomenimo na kraju da je većina članaka ilustrirana sa fotografijama ili crtežima što svakako doprinosi boljoj informiranosti. Možemo poželjeti da se rad kolege Balića a time i Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture u Osijeku nastavi dalje i u ovakovoj formi propagande zaštite naše kulturne baštine.

B.Šulc

BIBLIOGRAFSKI IZBOR IZ MUZEOLOŠKE LITERATURE
ZA GODINU 1971.

/Izd. Muzeologicky kabinet Slovenskeho narodneho múzea v Bratislava 1973./

INTERNACIONALNI SEMINAR MUZEologa U MÜNCHENU-u
mart 8-13, 1971.

Nouvelles de l' ICOM - ICOM News 24, 1971, Nv.1, p.10

Seminar muzeologa, održan u martu od 8-13 1971. bio je po svojim izveštajima vrlo opsežan. Organizator tog seminara je Nacionalni odbor ICOM-a Savezne Republike Njemačke u suradnji s Njemačkim UNESCO Odborom. Približno trideset predavanja je bilo vezano uz probleme muzeja danas i u budućnosti. Sedamdeset stručnjaka sudionika, Njemaca i stranaca, diskutiralo je o raznim pitanjima kao na primjer; aktivnost muzeja u odgojno-obrazovnom pogledu, zatim o putevima oživljavanja usluga posjetiocima s pedagoškog, psihološkog i sociološkog stanovišta, o zbirkama i znanstvenim istraživanjima, dokumentaciji, konzervaciji, o problemima muzejske arhitekture, organizacije i strukture muzeja te o profesionalnom odgoju. Rezolucije su sadržane u četiri poglavlja koja su u potpunosti publicirana.

Anna Marcinková